

V rámci geografického výskumu sa pomerne často sústreďuje problematika verejnej správy na časopriestorové hladisko. Táto dimenzia patrí k frekventovaným témam nielen v prostredí Slovenskej republiky, ale aj v zahraničí. Geografické aspekty verejnej správy sú hlboko zakorenené v pôsobnosti orgánov verejnej správy, najmä v rozlohe im podliehajúceho územia, v jeho hraniciach, ako aj v počte obyvateľov využívajúcich danú službu, realizovanú v rámci verejnej správy.

Mikroregióny predstavujú základné geografické jednotky so spoločnou ekonomickou, sociálno-ekonomickou a environmentálnou problematikou. V predkladanej publikácii prezentujeme identifikované centrá a spádové obce mikroregiónov v dvoch variantoch – v rokoch 2005 a 2016. V obidvoch variantoch sa pri vymedzovaní komplexných centier mikroregiónov bralo do úvahy 10 indikátorov, ale tieto ukazovatele sa mierne líšili. Po zohľadnení všetkých vybraných kritérií bolo v roku 2005 identifikovaných spolu 160 komplexných mikroregiónov SR. Východiskom pritom boli mikroregióny podľa dochádzky za prácou. V ďalšom variante v roku 2016 bola metodika pozmenená a detailnejšie (nie na základe zvolených intervalov ako v predošlom období) boli prepočítané hodnoty každej obce v rámci hierarchie centier a spolu bolo identifikovaných 99 komplexných mikroregiónov. Východiskom boli v tomto období mikroregióny podľa dopravnej (vzdialenostnej a časovej) dostupnosti.

Publikácia kolektívu autorov z Katedry humánnej geografie a demografie Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave prináša v rámci analyzovaných indikátorov rôzneho spoločenského charakteru (obyvateľstvo, matriky, školstvo, pošty, zdravotnícke centrá, obchodné centrá, finančné centrá a podobne) nový rozmer v priestorovej organizácii a fungovaní verejnej správy v Slovenskej republike. Mikroregióny sú jednou z alternatív riešenia nedokončenej komunálnej reformy.



ISBN 978-80-223-3553-9

Univerzita Komenského v Bratislave

ZOZNAM TABULIEK, GRAFOV, MÁP A OBRÁZKOV	5
ÚVOD	8
1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ SKÚMANEJ PROBLEMATIKY	10
1.1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	10
1.2 Mikroregióny v kontexte komunálnej reformy a regionálneho rozvoja....	15
1.3 Spoločné obecné úrady a medziobecná spolupráca.....	29
1.3.1 Spoločné obecné úrady a medziobecná spolupráca	29
1.3.2 Reflexia k problematike fungovania SOÚ v Slovenskej republike ...	33
2 IDENTIFIKÁCIA MIKROREGIÓNOV SR A ICH ANALÝZA V ROKU 2005	47
2.1 Metodologické aspekty a identifikácia centier osídlenia	48
2.1.1 Centrá osídlenia SR podľa počtu obyvateľ'ov	50
2.1.2 Centrá osídlenia SR – historická kontinuita	51
2.1.3 Administratívne centrá SR – historická kontinuita.....	52
2.1.4 Školské centrá SR.....	54
2.1.5 Zdravotnícke centrá SR	55
2.1.6 Centrá dochádzky za prácou v SR.....	56
2.1.7 Centrá dochádzky do škôl v SR.....	57
2.1.8 Dopravné centrá SR.....	57
2.1.9 Matričné centrá SR	58
2.1.10 Finančné centrá SR.....	59
2.1.11 Komplexné centrá SR	60
2.2 Identifikácia a analýza mikroregiónov SR.....	71
2.2.1 Spádovosť centier podľa dochádzky za prácou a škôl.....	71
2.2.2 Mikroregióny SR podľa dochádzky za prácou.....	71
2.2.3 Mikroregióny SR podľa dochádzky do škôl	72
2.2.4 Zohľadnenie ďalších ukazovateľ'ov	73
2.2.5 Komplexné mikroregióny SR	79
2.3 Porovnanie komplexných mikroregiónov SR.....	97
2.3.1 Porovnanie mikroregiónov SR so sieťou SOÚ	97
2.3.2 Porovnanie mikroregiónov SR s mikroregiónmi VIPA	102
3 IDENTIFIKÁCIA MIKROREGIÓNOV SR A ICH ANALÝZA V ROKU 2016	103
3.1 Metodologické aspekty a identifikácia centier osídlenia	103
3.1.1 Centrá osídlenia SR podľa počtu obyvateľ'ov	105
3.1.2 Administratívne centrá SR – historická kontinuita.....	106
3.1.3 Školské centrá SR.....	108
3.1.4 Zdravotnícke centrá SR	108
3.1.5 Centrá dochádzky za prácou v SR.....	109
3.1.6 Centrá dochádzky do škôl v SR.....	110
3.1.7 Matričné centrá SR	111
3.1.8 Finančné centrá SR	111

3.1.9 Poštové centrá SR	112
3.1.10 Obchodné centrá SR	113
3.1.11 Komplexné centrá SR	114
3.2 Identifikácia a analýza mikroregiónov SR	142
3.2.1 Spádovosť centier SR podľa vzdialenostnej dostupnosti	142
3.2.2 Spádovosť centier SR podľa časovej dostupnosti	142
3.2.3 Komplexné mikroregióny SR	145
ZÁVER	157
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	159
SUMMARY	179
O AUTOROCH	181